

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПОГОДЖЕНО

**рішенням профкому ППО
викладачів і співробітників
Сумського НАУ, протокол
від 24.10.2018 р. № 14**

ЗАТВЕРДЖЕНО

**рішенням вченої ради Сумського
національного аграрного
університету, протокол
від 25.10.2018 р. № 4**

ПОЛОЖЕННЯ

**про Виборчу комісію з проведення виборів ректора
Сумського національного аграрного університету**

1. Загальні положення

1.1. Виборча комісія з проведення виборів ректора (далі – Виборча комісія) Сумського національного аграрного університету (далі – Університет) утворюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій щодо особливостей виборчої системи та порядку обрання керівника вищого навчального закладу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України № 726 від 05.12.2014, Статуту Сумського національного аграрного університету, Положення про виборчу систему та порядок обрання ректора Сумського національного аграрного університету, та діє відповідно до цього Положення, яке затверджується Вченою радою Університету за погодженням із виборним органом первинної профспілкової організації Університету та чинних нормативно-правових актів.

2. Формування складу Виборчої комісії

2.1. До складу Виборчої комісії включаються наукові, науково-педагогічні, педагогічні, інші працівники та студенти Університету. Кандидат на посаду ректора не може бути членом Виборчої комісії. Персональний склад та чисельність Виборчої комісії затверджено наказом ректора Університету «Про організацію та проведення виборів ректора Сумського національного аграрного університету».

2.2. Виборча комісія на першому засіданні обирає із свого складу голову, заступника голови та секретаря.

2.3. Ректор Університету забезпечує створення належних умов для роботи Виборчої комісії, надає інформацію та документи, необхідні для виконання покладених на неї завдань, а також надає Виборчій комісії окремі придатні для роботи приміщення, забезпечує наявність у таких приміщеннях необхідних засобів зв'язку, оргтехніки тощо.

2.4. У випадку, якщо в Університеті будуть утворені дільничні виборчі комісії відокремлених структурних підрозділів, ця Виборча комісія матиме статус головної Виборчої комісії. Склад Виборчих комісій затверджується наказом ректора.

2.5. Виборча комісія набуває своїх повноважень з моменту видання наказу по Університету про її створення та затвердження її складу.

2.6. Повноваження членів Виборчої комісії припиняються після завершення процедури проведення виборів ректора Університету та призначення його на посаду у порядку, передбаченому Законом України «Про вищу освіту».

2.7. Кандидат на посаду ректора Університету не може бути членом Виборчої комісії.

2.8. Одна і та сама особа не може бути одночасно членом Виборчої комісії і Організаційного комітету.

2.9. Особи, які є членами Виборчої комісії, здійснюють свої повноваження на громадських засадах і на час виконання ними зазначених повноважень звільняються від основної роботи в Університеті, в якому проводяться вибори, із збереженням за ними заробітної плати відповідно до умов колективного договору.

3. Організація роботи Виборчої комісії

3.1. Основною формою роботи Виборчої комісії є засідання, які проводяться за потреби. Рішення про необхідність проведення засідання Виборчої комісії приймається головою Виборчої комісії, а у разі його тимчасової відсутності - заступником голови Виборчої комісії.

3.2. Члени Виборчої комісії зобов'язані брати участь у її засіданнях. Делегування членами Виборчої комісії своїх повноважень іншим особам не допускається.

3.3. Засідання проводить голова Виборчої комісії або за його дорученням заступник голови.

3.4. Рішення Виборчої комісії приймаються більшістю голосів від кількості присутніх членів та оформлюються протоколами, які підписують голова та секретар Виборчої комісії. Засідання Виборчої комісії є повноважним за наявності на засіданні не менше 2/3 членів Виборчої комісії від її загального складу.

3.5. Організаційно-технічне забезпечення засідань Виборчої комісії, підготовку необхідних матеріалів і оформлення протоколів засідань здійснює секретар Виборчої комісії.

4. Завдання і функції Виборчої комісії

4.1. Основними завданнями Виборчої комісії є організація, підготовка, проведення голосування та встановлення результатів голосування виборів ректора Університету, підтримання належного порядку у приміщенні для голосування, забезпечення таємності голосування, демократичності, прозорості та відкритості.

4.2. На етапі підготовки до голосування на виборах ректора Університету у разі набуття цією Виборчою комісією статусу Головної, остання виконує такі функції:

4.2.1. Оприлюднює не пізніше ніж за сім календарних днів до дати проведення виборів ректора Університету через інформаційні ресурси Університету (дошки оголошень, офіційний веб-сайт тощо) інформацію про дату, час і місце проведення виборів ректора Університету.

4.2.2. Отримує не пізніше ніж за сім календарних днів до дати проведення виборів ректора Університету від організаційного комітету списки осіб, які мають право брати участь у виборах (далі список виборців) з розподілом їх для кожної дільничної виборчої комісії.

4.2.3. Не пізніше наступного дня після отримання від організаційного комітету списку виборців, передає його дільничним виборчим комісіям.

4.2.4. У разі подання кандидатом письмової заяви до організаційного комітету про зняття його кандидатури та доведення організаційним комітетом до головної Виборчої комісії цієї інформації, доводить до відома дільничних виборчих комісій цю інформацію для внесення відповідних змін до бюлетенів для голосування.

4.2.5. Здійснює пломбування, нумерування скриньок для голосування та їх опечатування печаткою Університету, та розподіляє їх по дільничним виборчим

комісіям (оформлюючи відповідним протоколом і актом передачі). Скриньки для голосування повинні бути прозорі. В засіданні головної Виборчої комісії під час пломбування скриньок можуть брати участь голови та секретарі дільничних виборчих комісій, кандидати на посаду ректора Сумського національного аграрного університету, спостерігачі, представники Міністерства освіти і науки України.

4.3. Кандидати на посаду ректора Університету та спостерігачі мають право бути присутніми під час виготовлення бюлетенів для голосування.

4.4. Виготовлення бюлетенів здійснює Виборча комісія не раніше ніж за 20 і не пізніше ніж за 12 годин до початку виборів у кількості, яка відповідає кількості осіб, включених до списку виборців на виборчій дільниці.

4.5. Голова та секретар Виборчої комісії посвідчують своїми підписами на зворотному боці підготовлені до голосування бюлетені і скріплюють їх печаткою Університету.

4.6. Бюлетені для голосування зберігаються у приміщенні Виборчої комісії у закритому сейфі (металевій шафі), який опечатується стрічкою з проставленням на ній підписів голови Виборчої комісії, а також його заступника або секретаря. Персональна відповідальність за відповідність кількості бюлетенів кількості виборців та збереження бюлетенів покладається на голову Виборчої комісії.

4.7. Виборча комісія розміщує програми кандидатів на посаду ректора Університету на інформаційних стендах, а також на офіційному веб-сайті Університету не пізніше ніж за десять календарних днів до дати проведення виборів.

4.8. Виборча комісія спільно з організаційним комітетом з проведення виборів ректора Університету забезпечують підготовку необхідної кількості приміщень для проведення голосування. Приміщення для голосування на виборчих дільницях повинно бути обладнане достатньою кількістю кабін для таємного голосування. Розміщення обладнання у приміщенні для голосування здійснюється таким чином, щоб місця видачі бюлетенів для голосування, вхід і вихід з кабін для таємного голосування, виборчі скриньки були у полі зору членів Виборчої комісії та осіб, які мають право бути присутніми в приміщенні для голосування. У кабінах для таємного голосування необхідно забезпечити наявність належного освітлення, а також засобів для заповнення бюлетеня для голосування.

4.9. Вибори (голосування) проводяться шляхом таємного голосування, яке здійснюється з 9 до 15 години у приміщеннях Університету.

На етапі проведення виборів ректора Університету:

4.9.1. Виборча комісія у день голосування не раніше як за 45 хвилин до початку голосування проводить підготовче засідання.

4.9.2. Організація проведення голосування, підтримання належного порядку у приміщеннях для голосування та забезпечення таємності голосування покладаються на Виборчу комісію.

4.9.3. Міністерство освіти і науки України може делегувати до Виборчої комісії та у разі створення дільничних виборчих комісій своїх представників.

4.9.4. Під час голосування та підрахунку голосів на виборчій дільниці мають право бути присутніми не більше двох спостерігачів від кожного кандидата і трьох громадських спостерігачів, акредитованих організаційним комітетом, на кожній виборчій дільниці. Порядок акредитації громадських спостерігачів визначається організаційним комітетом.

4.9.5. Голова Виборчої комісії перед початком голосування (у ході підготовчого засідання):

- надає для огляду членам Виборчої комісії, присутнім кандидатам на посаду ректора Університету, спостерігачам почергово всі наявні на виборчій дільниці виборчі скриньки;

- відкриває сейф з бюлетенями і на підставі витягу із протоколу Виборчої комісії про виготовлення бюлетенів, оголошує їх кількість. Ця кількість вноситься секретарем Виборчої комісії до відповідного протоколу Виборчої комісії про результати голосування;

- передає необхідну кількість бюлетенів для голосування членам Виборчої комісії, які видають бюлетені виборцям;

- передає членам Виборчої комісії, які видають бюлетені для голосування, список виборців. Відповідні члени Виборчих комісій забезпечують їх збереження і дотримання порядку використання.

4.9.6. Член Виборчої комісії здійснює видачу бюлетеня для голосування за умови пред'явлення особою, яка має право брати участь у голосуванні (далі - виборцем), документа, що посвідчує особу. Особа, яка отримує бюлетень для голосування, ставить у списку виборців навпроти свого прізвища підпис.

4.9.7. Виборча комісія спостерігає за тим, щоб бюлетень для голосування заповнювався виборцем особисто в кабіні для таємного голосування. Під час заповнення бюлетенів забороняється присутність у кабіні для таємного голосування інших осіб, здійснення фото-та відео- фіксації у будь-який спосіб. Особа, яка внаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити бюлетень для голосування, має право за дозволом голови Виборчої комісії скористатися допомогою іншої особи, крім членів Виборчої комісії, кандидатів на посаду ректора Університету, а також спостерігачів.

4.9.8. У бюлетені для голосування виборець у квадраті навпроти прізвища кандидата, за якого він голосує, проставляє позначку («+») або іншу, що засвідчує волевиявлення. Виборець може голосувати лише за одного кандидата.

4.9.9. Виборець опускає заповнений бюлетень для голосування у скриньку. Забороняється висувати вимогу або висловлювати прохання до виборця оприлюднити своє волевиявлення.

4.9.10. Після завершення голосування о 15-00 годині приміщення для голосування зачиняється і в ньому мають право перебувати тільки члени Виборчої комісії, представники Міністерства освіти і науки України, кандидати і спостерігачі.

4.10. На етапі встановлення результатів голосування:

4.10.1. Скриньки для голосування після перевірки цілісності пломб та печаток відкриваються членами Виборчої комісії почергово. При відкритті скриньки її вміст викладається на стіл, за яким розміщуються члени Виборчої комісії.

4.10.2. Підрахунок голосів членами Виборчої комісії починається негайно після закінчення голосування та проводиться відкрито у тому ж приміщенні, де відбувалося голосування, без перерви і закінчується після складення та підписання протоколу про результати голосування.

4.10.3. Члени Виборчої комісії підраховують загальну кількість виданих для голосування бюлетенів та кількість бюлетенів, наявних у скриньках для голосування. Бюлетені для голосування розкладаються на місця, позначені окремими табличками, що містять з обох сторін прізвища та ініціали кандидатів. Окремо робиться табличка з написом «недійсні». Під час розкладання бюлетенів визначений Виборчою комісією член комісії показує кожний бюлетень усім членам комісії та особам, присутнім під час підрахунку голосів, та оголошує прізвище кандидата, за якого подано голос. У разі виникнення сумнівів щодо змісту бюлетеня Виборча комісія приймає рішення шляхом голосування. При цьому кожен член Виборчої комісії має право оглянути бюлетень особисто. На час огляду бюлетеня робота з іншими бюлетенями припиняється.

4.10.4. Бюлетень для голосування може бути визнаний недійсним, якщо:

- позначка у бюлетені проставлена більш, як за одного кандидата;
- не проставлена жодна позначка;
- зміст волевиявлення неможливо встановити з інших причин.

4.10.5. У разі, коли члени Виборчої комісії не можуть дійти згоди щодо віднесення бюлетеня до складу недійсних, зазначене питання вирішується шляхом голосування. Такий бюлетень повинен бути продемонстрований членам комісії та особам, присутнім під час підрахунку голосів. При цьому кожен член Виборчої комісії має право особисто оглянути бюлетень. На час огляду бюлетеня підрахунок інших бюлетенів припиняється.

4.10.6. Після розкладення бюлетенів, поданих окремо за кожного кандидата, а також окремо недійсних бюлетенів, визначений Виборчою комісією член комісії вголос підраховує кількість бюлетенів, поданих за кожного з кандидатів, а також кількість недійсних бюлетенів. На вимогу члена Виборчої комісії, кандидата на посаду ректора Університету чи спостерігача може бути проведено повторний підрахунок бюлетенів, поданих за кожного з кандидатів, а також бюлетенів, визнаних недійсними. Під час підрахунку голосів кожен член комісії має право перевірити або перерахувати відповідні бюлетені. Результати підрахунку голосів оголошуються головою Виборчої комісії і підлягають включенню секретарем комісії до протоколу про результати голосування.

4.10.7. Виборча комісія зобов'язана під час підрахунку голосів перевірити відповідність кількості осіб, які взяли участь у голосуванні, кількості бюлетенів, поданих за кожного кандидата, а також кількості бюлетенів, визнаних недійсними.

4.10.8. Виборча комісія за результатами підрахунку голосів складає протокол за формою, що затверджується Міністерством освіти і науки України. Протокол про результати голосування складається Виборчою комісією в одному примірнику. Копії протоколу надаються кожному члену Виборчої комісії, кандидатам на посаду ректора Університету та спостерігачам. Кожен

примірник протоколу підписується головою, заступником голови, секретарем та присутніми членами Виборчої комісії. У разі незгоди з результатами підрахунку голосів, зафіксованими у протоколі, член Виборчої комісії має право письмово викласти свою окрему думку, яка обов'язково додається до протоколу. Відмова від підписання протоколу не допускається.

4.10.9. У разі набуття статусу Головної виборчої комісії, остання після прийняття і розгляду протоколів дільничних виборчих комісій складає підсумковий протокол про результати голосування у двох примірниках і передає їх організаційному комітетові з наступною передачею першого примірника протоколу до Міністерства освіти і науки України, другий залишається в Університеті. Разом з протоколами організаційному комітетові передаються усі заяви, та скарги, подані кандидатами, спостерігачами, а також рішення, прийняті за результатами їх розгляду.

4.10.10. Головній виборчій комісії дільничними комісіями передаються бюлетені для голосування у запечатаному конверті, посвідченому підписами голови, секретаря та всіх членів дільничної виборчої комісії.

4.10.11. До головної виборчої комісії протокол дільничної комісії про результати виборів ректора та виборчі бюлетені передають голова та секретар дільничної виборчої комісії.

4.11. Процес голосування і підрахунку голосів підлягає фіксуванню за допомогою відеозасобів. При цьому таке фіксування не може порушувати таємницю голосування.

4.12. Результати виборів оприлюднюються Виборчою комісією протягом 24 годин після складення протоколу про результати голосування шляхом розміщення у друкованому вигляді відповідної інформації на інформаційних стендах у доступних для загального огляду у місцях, розташованих в Університеті, а також на офіційному веб-сайті Університету та веб-сайті Міністерства освіти і науки України.

4.13. Документація, пов'язана з проведенням виборів ректора Університету, повинна зберігатися в Університеті протягом п'яти років.

5. Функції та відповідальність голови Виборчої комісії

5.1. Голова Виборчої комісії:

5.1.1. Несе персональну відповідальність за відповідність кількості бюлетенів кількості осіб, які мають право брати участь у виборах ректора Університету та збереження бюлетенів у приміщенні Виборчої комісії у сейфі (металевій шафі).

5.1.2. Надає перед початком голосування для огляду членам Виборчої комісії, присутнім кандидатам на посаду ректора Університету, а також спостерігачам усі наявні на виборчій дільниці виборчі скриньки.

5.1.3. Передає необхідну кількість бюлетенів для голосування членам Виборчої комісії, що видають бюлетені особам, які мають право брати участь у виборах.

5.1.4. Передає у день виборів членам Виборчої комісії, які здійснюють видачу бюлетенів для голосування, аркуші списку виборців.

5.1.5. Організовує роботу та розподіл функціональних обов'язків кожного члена Виборчої комісії на весь період проведення голосування.

6. Умови проведення другого туру виборів

6.1. Якщо у виборах брали участь кілька кандидатів і жоден з них не набрав більше 50 відсотків голосів виборців, організаційний комітет приймає рішення про проведення другого туру виборів через сім календарних днів після проведення першого туру. У разі, коли дата другого туру виборів ректора Університету припадає на святковий (неробочий) день, вибори ректора Університету проводяться у наступний після святкового (неробочого) дня робочий день.

Другий тур проводиться з 9.00 до 15.00 за тією ж процедурою виборів. Виборчі комісії працюють у тому самому складі, мають ті самі повноваження.

До бюлетенів для голосування включаються двоє кандидатів на посаду ректора Університету, які набрали найбільшу кількість голосів у першому турі виборів.

7. Умови визнання виборів такими, що не відбулися

7.1. Вибори вважаються такими, що не відбулися, якщо:

- участь у виборах взяли менш як 50 відсотків виборців;
- у першому турі виборів брав участь один кандидат і він не набрав більше 50 відсотків голосів виборців;
- у другому турі виборів жоден з кандидатів не набрав більше 50 відсотків голосів виборців.

7.2. У разі прийняття Виборчою комісією рішення про визнання виборів ректора Університету такими, що не відбулися, необхідно негайно повідомити Міністерство освіти і науки України.